

वा० रा०

॥ ७९ ॥

तत्रशयने शयाना तेजननी मामयंहसतीतिक्रुद्धासती मृत्युरूपं पाशमिच्छंती हेनृपते तेहासं हासकारणं ज्ञातुमिच्छामीति तेपितरमब्रवीत् ॥ वरतेइतिपाठे ॥ तेजननी मामयंहसतीतिबुध्या क्रुद्धाभवत् ॥ ततोराज्ञात्वद्विषयोयंनहासः किंतु वरबलान्मेसर्वरुतज्ञानसामर्थ्यमस्ति अतः किंचिज्जंतुं विदिततद्भावोऽहासिषमित्युक्ते तद्वरस्वरूपं तद्वातारं च जिज्ञासामीत्यर्थः ॥ २१ ॥ हासं तत्कारणं ॥ वरमितिपाठे तद्वातारं ॥ २२ ॥ सर्वथाशंस जीववा मावा म्रियस्ववा ॥ तस्मिन्वगते इनः परं मांकदापिनहसिष्यसि त्वत्कर्तृकमत्कर्मकभाविहासाभावं निश्चेष्ट्यामीत्यर्थः ॥ २३ ॥ तस्मै वरदाय ऋषये तमर्थकथननिर्बंधरूपं कथयामासेत्यन्वयः ॥ २४ ॥ ततः साधुः सवरदः प्रत्यभाषत ध्वंसतां वा स्वपि

तत्र तेजननी क्रुद्धा मृत्युपाशमभीप्सती ॥ हासं तेनृपते सौम्य जिज्ञासामीति चाब्रवीत् ॥ २१ ॥ नृपश्चोवाच तां देवीं वरं शंसामि ते यदि ॥ ततो मे मरणं सद्यो भविष्यति न संशयः ॥ २२ ॥ माता ते पितरं देवी पुनः के कथमब्रवीत् ॥ शंस मे जीव वामावानमां त्वं प्रहसिष्यसि ॥ २३ ॥ प्रिययाचत योक्तः स के कथः पृथिवीपतिः ॥ तस्मै तं वरदायार्थं कथयामास तत्त्वतः ॥ २४ ॥ ततः सवरदः साधूराजानं प्रत्यभाषत ॥ म्रियतां ध्वंसतां वियं माशंसीस्त्वं महीपते ॥ २५ ॥ स तच्छ्रुत्वा वचस्तस्य प्रसन्नमनसो नृपः ॥ मातरं ते निरस्याश्रुविजहार कुबेरवत् ॥ २६ ॥ तथा त्वमपि राजानं दुर्जना चरिते पथि ॥ असद्ग्राहमिमं मोहात्कुरुपे पापदर्शिनी ॥ २७ ॥ सत्यश्चात्र प्रवादो यं लौकिकः प्रतिभाति मा ॥ पितृन्समनुजायंते न रामातरमंगनाः ॥ २८ ॥ नैवं भव गृहाणे दंयदाहवसुधाधिपः ॥ भर्तुरिच्छामुपास्येह जनस्यास्य गतिर्भव ॥ २९ ॥

त्रादिसमीपंगच्छतुवा माकृथाइतिपाठे अस्यावचइतिशेषः ॥ २५ ॥ निरस्य भद्रेत्वमितोगच्छेति ते मातरं परित्यज्य ॥ २६ ॥ तथा त्वमपि दुर्जना चरिते पथि स्थितेति शेषः ॥ अत इमं राजानं मोहान्मोहमुत्पाद्य असद्ग्राहं असत्कार्यग्राहकं कुरुपे ॥ २७ ॥ कन्यानां मातृतुल्यत्वं न्यायप्राप्तमित्याह ॥ सत्यमिति ॥ मा मां ॥ नराः पुत्ररूपाः स मनुजायंते पितृस्वभावानुवर्तिनो जायंते ॥ २८ ॥ नैवं भव मातृवन्माभव यद्वसुधाधिप आह ॥ तद्गृहाण रामाभिषेकरूपं वचः ॥ नेयेतिपाठे विधेया भवेत्यर्थः ॥ भर्तुरिच्छां तद्विषयं उपास्य तदनुवर्तिनी भूत्वा अस्य जनस्य अस्मदादेः गतिः शरणं भव ॥ २९ ॥

अ० का०

॥ ७९ ॥